

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

13881 *Reial decret 1072/2010, de 20 d'agost, pel qual es desplega el règim jurídic de l'Empresa de Transformació Agrària, Societat Anònima, i de les seves filials.*

L'«Empresa de Transformació Agrària, Societat Anònima» (TRAGSA), va ser creada per un Decret del Consell de Ministres de 21 de gener de 1977, i es va configurar des del principi com un mitjà instrumental al servei de l'Administració.

La Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, va regular en el seu article 88 el règim jurídic de l'«Empresa de Transformació Agrària, Societat Anònima» (TRAGSA), amb ple respecte del principi d'autonomia de les comunitats autònomes, i va confirmar la naturalesa instrumental de TRAGSA perquè, per si mateixa o per les seves filials, dugui a terme les seves actuacions en la seva condició de mitjà propi instrumental i servei tècnic de l'Administració General de l'Estat i de les administracions de les comunitats autònomes que així ho disposin, i va perfeccionar les relacions amb aquestes en establir la possibilitat de l'accés de les mateixes comunitats autònomes al seu capital social.

En desplegament de la Llei 66/1997, es va dictar el Reial decret 371/1999, de 5 de març, amb la finalitat d'assegurar la realització dels serveis essencials en matèria de desenvolupament rural i de conservació del medi ambient que TRAGSA té encomanats i, especialment, per donar continuïtat al seu decisiu paper instrumental en les actuacions urgents o d'emergència, amb motiu de catàstrofes o calamitats de qualsevol naturalesa, fonamentat en la potència i capacitat de mobilització dels seus mitjans operatius, en la seva experiència i solvència tècnica i en la seva implantació en el territori.

En l'actualitat el règim jurídic de TRAGSA i de les seves filials està regulat en la disposició addicional 30a de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, que ha perfeccionat el règim de TRAGSA incorporant en una norma amb rang de llei els elements derivats de la jurisprudència comunitària relativa a la utilització dels mitjans instrumentals. Aquesta disposició es remet al desplegament reglamentari per regular amb detall algun dels aspectes que preveu la mateixa llei, com és el cas del que fa referència al règim d'elaboració i aprovació de les tarifes de TRAGSA o a la seva capacitat de finançament.

Així mateix, la Resolució de 29 d'abril de 2009, aprovada per la Comissió Mixta per a les Relacions amb el Tribunal de Comptes en relació amb l'informe de fiscalització dels ingressos i resultats obtinguts per l'«Empresa de Transformació Agrària, SA», en els exercicis 2001 i 2002 (BOE de 29 de juny de 2009), va instar a desplegar determinats aspectes del règim jurídic de TRAGSA.

Juntament amb això, el temps transcorregut des de l'aprovació del Reial decret 371/1999, de 5 de març, i la necessitat d'adaptar-ne les disposicions a la nova llei aconsellaven procedir a l'elaboració del present Reial decret.

En la tramitació del Reial decret han estat consultades totes les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, i s'han recollit les seves observacions en la part substancial.

En virtut d'això, a proposta conjunta de les ministres d'Economia i Hisenda, i de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, amb l'aprovació prèvia de la ministra de la Presidència, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 20 d'agost de 2010,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

L'objecte d'aquest Reial decret és desplegar el règim jurídic, econòmic i administratiu de l'«Empresa de Transformació Agrària, Societat Anònima» (TRAGSA), i de les seves filials el capital de les quals sigui íntegrament de la titularitat d'aquesta, en les seves relacions amb les administracions públiques i els seus poders adjudicadors, en l'àmbit de l'acció administrativa a dins o fora del territori nacional, en la seva condició de mitjà propi instrumental i servei tècnic. La resta de les actuacions empresarials de TRAGSA i les seves filials s'han de regir per les normes de general aplicació a les societats mercantils, sense perjudici de la seva consideració de poder adjudicador a l'efecte del que preveu la Llei de contractes del sector públic.

Article 2. *Règim jurídic.*

1. TRAGSA i les seves filials són un mitjà propi instrumental i servei tècnic de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i dels poders adjudicadors que depenen d'aquella i d'aquestes.

Les entitats assenyalades a l'apartat anterior poden encomanar a TRAGSA o a les seves filials les feines i les activitats que, per tal com es troben a dins del marc funcional dels apartats 1, 4 i 5 de la disposició addicional trentena de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic i de l'objecte social d'aquestes, necessitin per a l'exercici de les seves competències i funcions, així com els que resultin complementaris o accessoris, d'acord amb el règim establert en aquest Reial decret.

Als efectes que preveuen els paràgrafs anteriors, les ciutats de Ceuta i de Melilla s'assimilen a les comunitats autònomes.

El règim previst en aquest apartat és aplicable als cabildos i consells insulars i a les diputacions forals del País Basc, en la seva condició d'institucions integrants de les seves respectives comunitats autònomes.

2. TRAGSA i les seves filials estan obligades a realitzar les feines i activitats que els encarreguin les entitats a què es refereix l'apartat anterior.

3. Les actuacions urgents o les d'emergència que es declarin amb motiu de catàstrofes o calamitats de qualsevol naturalesa que li siguin encomanades per l'autoritat competent han de ser executades per TRAGSA i les seves filials, amb caràcter obligatori i prioritari.

En les situacions d'emergència, en les quals les administracions públiques hagin d'actuar de manera immediata, poden disposar directament de TRAGSA i de les seves filials i ordenar-los les actuacions necessàries per aconseguir la més eficaç protecció de les persones, els béns i el manteniment dels serveis, sense subjecció al règim administratiu ordinari d'actuació que preveu l'article 4 d'aquest Reial decret.

Amb aquesta finalitat, s'integren en els dispositius existents de prevenció de riscos, i s'incorporen als seus plans d'actuació i assumeixen els protocols d'aplicació.

En aquestes situacions han de mobilitzar tots els mitjans al seu abast que es requereixin.

4. TRAGSA i les seves filials, en virtut de la seva condició de mitjans propis instrumentals, poden ser aportades per l'Administració General de l'Estat o les comunitats autònomes en les seves relacions de cooperació amb altres administracions o subjectes jurídicopúblics.

Aquesta relació de cooperació s'instrumenta a través d'un conveni de col·laboració entre les administracions o subjectes jurídicopúblics interessats, que ha d'especificar l'interès públic comú que justifiqui la subscripció del conveni, les actuacions que s'han de dur a terme, i l'aportació de cadascuna de les parts.

L'Estat o la comunitat autònoma han de comunicar a TRAGSA i a les seves filials la subscripció d'aquests convenis i li han d'encomanar les actuacions necessàries per a l'execució del que aquests disposen.

5. Sense perjudici del que disposa el present article, i de les competències específicament atribuïdes a altres òrgans de l'Administració General de l'Estat i a les seves entitats dependents, les funcions tutelars respecte a TRAGSA i les seves filials les ha d'exercir el Ministeri de Medi Ambient, i de Medi Rural i Marí.

6. Les relacions de TRAGSA i les seves filials amb l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i amb els poders adjudicadors que en depenen en la seva condició de mitjà propi i servei tècnic tenen naturalesa instrumental i no contractual, per la qual cosa, a tots els efectes, són de caràcter intern, dependent i subordinat, conforme al que disposa l'apartat 2 de la disposició addicional trentena de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.

Article 3. Règim econòmic.

1. TRAGSA i les seves filials han de percebre per la realització de les obres, feines, assistències tècniques, consultories, subministraments i prestació de serveis que se'ls encomanin, d'acord amb el que preveu l'article 2 d'aquest Reial decret, l'import dels costos en què hagin incorregut, mitjançant l'aplicació del sistema de tarifes que regula el present article. Aquest mateix sistema de tarifes també és aplicable per pressupostar les actuacions esmentades.

2. Les tarifes s'han de calcular i aplicar per unitats d'execució i de manera que representin els costos reals totals, tant directes com indirectes.

3. Per determinar el pressupost d'execució de les actuacions encomanades a TRAGSA o a les seves filials s'ha de calcular el cost corresponent a la seva realització material aplicant les tarifes respectives, al qual s'han d'afegir les taxes i els impostos que la societat estigui obligada a satisfer per l'actuació esmentada.

4. Quan determinades unitats no tinguin aprovada una tarifa, el seu cost es pot valorar a partir del corresponent al dels elements que integrin altres unitats amb tarifa aprovada i que també formin part de la unitat de què es tracti. En el supòsit que tampoc es pugui aplicar el procediment descrit anteriorment, el seu cost ha de ser el que figuri en el pressupost aprovat per l'Administració, de manera que els costos així determinats són vàlids només per a l'actuació concreta a que es refereixi l'encàrrec.

5. L'aplicació del sistema de tarifes previst en els apartats anteriors serveix de justificant de l'import dels costos reals totals de l'actuació de què es tracti, i no és necessari aportar-ne cap altre.

6. Les feines d'elaboració de noves tarifes, de modificació de les existents i de determinació dels procediments, mecanismes o fórmules que, segons la naturalesa de les feines, s'hagin d'aplicar per revisar-les, així com la seva aprovació, les porta a terme una comissió adscrita al Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí i integrada per representants de l'Estat i de les comunitats autònomes, que rep la denominació de Comissió per a la determinació de tarifes de TRAGSA.

La Comissió a què es refereix el paràgraf anterior està constituïda pel subsecretari del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, un representant de la Societat Estatal de Participacions Industrials (SEPI), el president del Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA), el director general de Patrimoni de l'Estat, un representant de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament, dos directors generals del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, un representant de cadascuna de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla. Els representants han de ser designats per cadascun dels òrgans i entitats representats de conformitat amb la seva pròpia normativa.

El subsecretari del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí exerceix el càrrec de president. Actua com a secretari, amb veu però sense vot, un funcionari amb categoria de subdirector general designat pel president de la Comissió. La Comissió ha de designar un vicepresident d'entre els seus membres.

La Comissió ha d'establir el seu règim intern de funcionament, i pot crear subcomissions per a les anàlisis i la preparació del règim tarifari.

El funcionament de la Comissió no ha de suposar cap increment de la despesa pública i ha de ser atesa amb els mitjans materials i de personal ja existents en cadascuna de les administracions participants.

La Comissió que regula aquest apartat s'ha de regir, en tot el que aquest apartat no preveu, pel que disposa per als òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques, i del procediment administratiu comú.

7. L'aprovació de noves tarifes o la modificació de les existents requereix, en primera votació, el vot favorable de la majoria dels membres de la Comissió que representin la majoria del capital social de l'«Empresa de Transformació Agrària, SA» (TRAGSA). Si no hi ha acord, s'ha de fer una segona votació dins dels deu dies naturals següents, i per a l'aprovació o modificació de les tarifes n'hi ha prou en aquest supòsit amb el vot favorable dels membres de la Comissió que representin les dues terceres parts del capital social de l'empresa.

8. La resolució per la qual s'aprovin les tarifes l'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» el Ministeri d'Economia i Hisenda, a proposta del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí.

9. Les noves tarifes i les que s'hagin modificat s'han d'aplicar als nous encàrrecs que formuli l'Administració a partir de la seva aprovació o de la data que s'hi acordi, però no a les anualitats successives de les actuacions en curs.

Les tarifes n'han d'establir el període de validesa i el sistema d'actualització durant el període de la seva vigència. Si no hi ha aprovació de les noves tarifes o de la modificació de les existents, el règim tarifari vigent s'entén prorrogat, i s'ha d'aplicar una actualització del 80 per cent de l'IPC general de l'exercici anterior, fins a l'adopció del corresponent acord per la Comissió.

10. La Comissió ha de determinar el règim econòmic aplicable a les actuacions de TRAGSA i les seves filials realitzades a l'exterior, en consideració a les circumstàncies concurrents en aquest tipus d'encàrrecs.

11. Quan les administracions públiques encarreguin a TRAGSA o a les seves filials la construcció o l'explotació d'infraestructures agràries, mediambientals, i d'equipaments de nuclis rurals, poden encomanar la participació de les societats esmentades en el finançament de les dites actuacions, en els termes específicament previstos per a aquest fi en els respectius pressupostos anuals de TRAGSA i les seves filials. El saldo pendent del deute total de les quantitats finançades, sense incloure interessos, no pot superar, en cap cas, l'import del patrimoni net consolidat del Grup TRAGSA, i s'ha d'acreditar aquesta circumstància en cada operació de finançament.

En aquests casos, en l'encàrrec de gestió s'ha de determinar l'import per finançar, el termini d'amortització, i la quantitat anual que ha de ser satisfeta per l'Administració, que ha d'incloure la part del principal a amortitzar i els interessos calculats als tipus que apliquin les entitats financeres a TRAGSA i les seves filials.

A l'encàrrec s'hi ha d'ajuntar una memòria econòmica en la qual s'han de detallar els termes del finançament i les circumstàncies considerades per a la seva determinació.

Article 4. Règim administratiu d'actuació.

1. Les actuacions obligatòries que els siguin encomanades a TRAGSA o a les seves filials han d'estar definides, segons els casos, en projectes, memòries o altres documents tècnics i valorades en el seu corresponent pressupost, conforme al sistema de tarifes a què es refereix l'article precedent.

2. Abans de formular l'encàrrec, els òrgans competents han d'aprovar els esmentats documents i han de fer els preceptius tràmits tècnics, jurídics, pressupostaris i de control i aprovació de la despesa.

3. L'encàrrec de cada actuació obligatòria l'ha de comunicar formalment l'Administració a TRAGSA o a les seves filials, i hi ha de fer constar, a més dels antecedents que sigui procedent, la seva denominació, el termini de realització, el seu import, la partida pressupostària corresponent i, si s'escau, les anualitats en què es financi amb les seves respectives quanties, així com el director designat per a l'actuació que s'ha de dur a terme.

També li ha de ser facilitat el document signat per l'òrgan competent en què es defineixi l'esmentada actuació, amb el seu pressupost detallat.

4. La comunicació per la qual s'encarrega una actuació a TRAGSA o a les seves filials suposa l'ordre per iniciar-la.

5. TRAGSA i les seves filials han de dur a terme les seves actuacions d'acord amb el document de definició que l'òrgan encarregador li faciliti i seguint les indicacions del director designat per a cada actuació.

6. Mensualment, o si s'escau, amb la periodicitat establerta en l'encàrrec, el director de l'actuació ha d'estendre la certificació o el document acreditatiu que correspongui de l'avanç de les feines amb expressió de les unitats realitzades des del seu començament i la seva corresponent valoració, d'acord amb les tarifes aplicables. L'import de les feines realitzades en cada període, una vegada se n'aprovi la valoració, ha de ser abonat per l'entitat encarregadora a TRAGSA o a les seves filials en el termini dels trenta dies següents a la data de l'aprovació de la certificació o document que acrediti la realització total o parcial de l'actuació de què es tracti, sense perjudici del que disposa la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la qual s'estableixen mesures de lluites contra la morositat en les operacions comercials.

7. Finalitzada l'actuació s'ha de realitzar el seu reconeixement i comprovació en els termes legalment establerts, s'ha d'estendre el document corresponent i s'ha de procedir a la seva liquidació en el termini dels tres mesos següents.

8. En els encàrrecs de gestió l'objecte dels quals sigui l'execució d'obres, s'han de liquidar a TRAGSA els excessos d'obra executada, sense necessitat que s'hagi tramitat una modificació de l'encàrrec, quan les variacions consisteixin en el nombre d'unitats realment executades sobre les previstes en els mesuraments del projecte, sempre que no representin un increment de la despesa superior al 10 per cent de l'import inicial de l'encàrrec, impost sobre el valor afegit exclòs. En cas que es produeixin aquestes variacions, s'han de recollir i abonar en la certificació final, amb càrrec a una retenció addicional de crèdit del 10 per cent de l'import de l'encàrrec que s'ha d'efectuar en el moment en què aquesta es realitzi. Aquesta retenció s'ha d'aplicar a l'exercici en què finalitzi el termini fixat en l'encàrrec per a la terminació de l'obra o al següent, segons el moment en què es prevegi realitzar el pagament de la certificació final.

9. TRAGSA i les seves filials poden percebre abonaments a compte per les operacions preparatòries realitzades per a l'execució dels encàrrecs de gestió, conforme al règim i els límits que es determinin en l'encàrrec, i han d'assegurar els esmentats pagaments mitjançant la prestació de garantia.

10. Per a la realització d'actuacions de suport i servei institucional a la cooperació espanyola en l'àmbit internacional, l'Administració pot autoritzar a TRAGSA o a les seves filials la col·laboració amb organismes internacionals de desenvolupament, d'acord amb els mecanismes d'actuació exigits per aquests.

11. En tot el que no preveu aquest article i no estigui regulat expressament en els encàrrecs de gestió, s'ha d'aplicar, analògicament, el que disposa la normativa de contractació pública per resoldre els dubtes i les llacunes que sorgeixen amb relació a les incidències de caràcter tècnic que es plantegin en l'execució dels encàrrecs realitzats a TRAGSA i a les seves filials. En cap cas són aplicables els aspectes que, per la seva pròpia naturalesa, siguin incompatibles amb el caràcter instrumental de la relació.

Article 5. *Col·laboració amb particulars.*

1. TRAGSA i les seves filials poden requerir en les seves actuacions obligatòries la col·laboració d'empresaris particulars en els termes de la LCSP sense que l'import de la col·laboració esmentada pugui ser igual o superior al 50 per cent de l'import total del projecte, subministrament o servei encomanat.

2. En cap cas es consideren col·laboradors en les seves relacions recíproques TRAGSA i les seves societats filials o participades.

Article 6. *Decisions rellevants.*

La Junta General ha de conèixer dels objectius i decisions més rellevants que afectin la societat, d'acord amb la legislació aplicable a les empreses públiques.

Disposició transitòria primera. *Termini d'implantació del règim de tarifes.*

En el termini màxim de nou mesos, a partir de l'entrada en vigor del present Reial decret, s'han d'aprovar unes noves tarifes per a les societats del grup TRAGSA, d'acord amb el que preveu l'article 3 d'aquest Reial decret. Mentrestant, segueix sent aplicable el règim actualment vigent.

Disposició transitòria segona. *Pervivència dels actes, encàrrecs de gestió, convenis i contractes relatius a TRAGSA.*

Tots els actes, encàrrecs de gestió, convenis i contractes relatius a TRAGSA i a les seves filials, subscrits amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, mantenen la seva vigència i segueixen produint els seus efectes propis.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret i, en particular, el Reial decret 371/1999, de 5 de març.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Palma, 20 d'agost de 2010.

JUAN CARLOS R.

La Vicepresidenta primera del Govern
i ministra de la Presidència,
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ